

Sandra Koolmees: 'Een van de acht.' Uitgeverij Luitingh Sijthoff BV, Amsterdam 2010. ISBN 9789021803791 (Borstkanker/1)

Soort boek/stijl: Ervaringsverhaal van Sandra Koolmees over een periode van vier jaar, waarin Sandra twee keer (borst)kanker krijgt en ervoor behandeld werd. De kanker kwam drie keer terug en Sandra stierf in januari 2010. De titel verwijst naar de een op de acht vrouwen per jaar die in Nederland borstkanker krijgen. Sandra was er een van. Goed geschreven, met veel gevoel voor humor, openhartig en pakkend. Leest makkelijk en snel.

Over de schrijfster: Sandra Koolmees (1969-2010) groeide op in Bergen, waar haar ouders nog wonen, had een zus en twee nichtjes. Ze was journaliste en woonde in Amsterdam. Zij werkte o.a. bij Sanoma Uitgevers (o.a. voor Libelle, Viva en Esta), hield een dagboek bij over de eerste borstkankerperiode in de Libelle en had in 2007 12 weken lang een column over borstkanker in Viva. Ook schreef zij voor diverse stukken voor Pink Ribbon.

Tijdens het schrijven van *Een van de acht* werd Sandra voor de derde maal ziek. Ze overleed vlak voor het verschijnen van het boek. Zie ook:

http://boekeenschrijver.nl/index.php?option=com_content&view=article&id=215:in-memoriam-sandra-koolmees-1969-2010&catid=3:laatste-nieuws&Itemid=35

Korte beschrijving: Sandra Koolmees was vijfendertig toen zij voor het eerst borstkanker kreeg. Ze leidde het leven van vrijgezellen vrouw zoals vele van haar leeftijdgenoten dat gewend zijn te doen in Amsterdam. Ze had een baan met perspectief, vele vrienden en vriendinnen met wie ze uitging en vakanties boekte en was zo langzamerhand toe aan een vaste levenspartner en kinderen. Dat leventje werd verstoord toen ze op vakantie merkte dat er een gezwel zo groot als een pingpongbal in haar linkerborst zat. Aanvankelijk was ze laconiek, stak haar hoofd in het zand en had ze niet door hoe ernstig de situatie was. Dat beschrijft ze en ook hoe en waarom het kwartje gedurende die eerste behandelingsperiode wel viel. En ook hoe ze na haar behandelingen helemaal wilde genezen en weer net zo actief zijn als voor de kanker. Omdat ze altijd al hard had gelopen wilde ze de marathon van New York lopen, ook om zo haar genezing te vieren en doet dat ook. Een klein jaar later bleek ze toch weer borstkanker te hebben. Deze keer wist ze van tevoren beter wat haar te wachten kon staan, dacht na over hoe ze zich het beste op de behandelingen voor kon bereiden, waar ze daarna het beste kon zijn etc. Ze consulteerde twee andere artsen voor een second opinion en bedacht op basis daarvan wat voor haar de beste behandeling zou zijn.

Aan het eind van het boek blijkt de kanker toch een derde keer weer terug te zijn gekomen, dit keer in haar lever en wist Sandra dat ze niet lang meer zou leven. Zij stierf op 15 januari 2010. Van Sandra's zus Marleen is in het boek een 'In Memoriam' opgenomen..

Wat viel op: Dit boek blijft je bij. Omdat Sandra zo goed beschrijft hoe haar leven eruit ziet. Je leest hoezeer ze genoot van het leven, dat ze graag kinderen en een man wilde. En dan is het schokkend om te weten dat de schrijfster zo jong en veel te vroeg gestorven is. Dat komt zeker ook omdat Sandra zo raak heeft beschreven waarom ze haar leven de moeite waard vond om te leven. Sandra schreef er zelf over: *'Dit is niet het zoveelste boek over kanker. Het gaat over mijn kanker, mijn leven. Over hoe ik onwetend, overtuigd van een goede afloop en vol zelfvertrouwen in 2004 op alle mogelijke manieren mijn tumor te lijf ben gegaan. Hoe ik het vertrouwen in een*

goede afloop, mijn arrogantie en nog veel meer kwijt raakte toen ik voor een tweede keer kanker kreeg. Kanker bleek toch erger te zijn dan een flinke griep. Toch heb ik nooit gedaan aan kanker. Toen niet, nu niet en hopelijk nooit meer. Een van de acht beschrijft vier jaar van mijn leven, soms afstandelijk, soms pijnlijk kwetsbaar. Maar het gaat vooral over een verdomd leuk leven. Waarin ik toevallig twee keer kanker krijg.'

Ook de ervaringen van ondergane behandelingen, haar twijfels, keuzes en gedachten ten aanzien van behandelingen en de beste manier om ermee om te gaan blijven je bij. Dan komt zij voor keuzes te staan die andere vrouwen met borstkanker ook moeten maken. Eenvoudige zoals de keuze voor een pruik. Ik moest meteen weer denken aan het eerste boek van Sophie van der Stap, die ook zoveel moeite had om een goede pruik te vinden en uiteindelijk slaagde in een zaak buiten de zorgsector. Maar ook ingewikkelder, over de juiste behandeling. Zij schrijft er zodanig over, dat je geboeid blijft, het gaat inderdaad ook over haar leven . Lezen dus dit boek.

Citaten: Pag.19: 'Dat 'snel langskomen' heeft nogal wat voeten in de aarde. Probleempje is dat goede huisartsen in Amsterdam zeldzaam zijn en om die reden ook altijd druk. Zeker op maandagochtend. Daarbij komt dat 'ik moet golfen' waarschijnlijk geen goed argument is om een afspraak te verzetten. Ik moet dus, om 8.05 uur met een werkelijk niet van deze wereld zijnde kater en dito hoofdpijn ernstig mijn best doen om toch een afspraak voor deze ochtend te maken. En ik trek alles uit de kast, laat dat maar aan mij over. Terwijl ik de pingpongbal bij nader inzien toch wel een maand of vier genegeerd heb, wil ik nu direct bevestiging dat het niks is en daar wil ik niet tot dinsdag op wachten.'

Pag. 43: 'Ik ben het stadium van haarpijn al voorbij als ik beseft dat het nu echt niet meer kan. Grote kale plekken sieren mijn volledig witte schedel en hier en daar zit nog een vet plukje haar dat als dood gras op mijn hoofd ligt. Eerder al was ik met mijn beste vriendje HJ naar een pruikenwinkel geweest voor een kritische blik en dit keer wijst hij me subtiel op mijn semikale hoofd. Volgens HJ zie ik eruit als een nazichoer na Bevrijdingsdag. De meeste van mijn vrienden kunnen daar niet om lachen, maar foute grappen doen het bij mij in dit soort situaties altijd goed.'

Pag. 109: 'Het is raar maar de eerste keer dat ik kanker had, had ik een grenzeloze overtuiging dat ik het ging overleven. Ik twijfelde nergens aan, deze tumor zou mij niet nekken. Van deze tweede ben en blijf ik niet zeker. Eigenlijk ben ik van niks zeker. (...) Ik weet nog niet wanneer ik geopereerd word omdat ik nog wat second opinions wil hebben.'

Pag. 219: 'Kanker komt en gaat. Als je geluk hebt overleef je het, als je pech hebt niet. Kanker overleven heeft niks met vechten te maken. Niet dat ik het raar had gevonden als ik kanker had 'verslagen'. Ik heb er immers genoeg voor gedaan en gelaten. Sterker, ik heb nog nooit ergens zó mijn best voor gedaan als voor beter worden van kanker. Het is bijna onverteerbaar als op een dag blijkt dat dit soort overtuigingen, die ik veertig jaar lang heb gekoesterd, niet waar blijken te zijn.'

Recensies/Extra: Zie ook : <http://www.viva.nl/category/sandra/>,
http://leukepruik.web-log.nl/mijn_weblog/2010/01/sandra-koolmees.html
http://kunst.volkskrant.nl/boeken/recensie/9789021803791/een_van_de_acht/koolmees: 'Sandra Koolmees kreeg op haar vijfendertigste borstkanker. Zelf had ze er nooit bij stilgestaan dat ze ziek kon worden, haar leven was één groot feest. Ze schreef een indringend en openhartig dagboek over haar ziekte in Libelle. Haar genezing vierde ze door de marathon van New York te lopen. Een klein jaar later werd er voor de tweede maal borstkanker geconstateerd. Voor Viva schreef Sandra toen een

veelgelezen blog over deze moeilijke periode. Door haar positieve houding, haar humor en haar eerlijkheid was, en is, ze een inspiratie voor velen.

Tijdens het schrijven van *Een van de acht* werd Sandra voor de derde maal ziek. Ze overleed vlak voor het verschijnen van het boek. Dit is haar verhaal – eerlijk, geestig en aangrijpend – over de confrontatie met borstkanker.’

http://www.boekeenschrijver.nl/index.php?option=com_content&view=article&id=196:debuut-sandra-koolmees-na-verhitte-veiling-naar-sijthoff&catid=3:laatstenieuws&

Itemid=38: ‘Na een veiling tussen vijf grote uitgevers bracht literair agent Paul Sebes Koolmees onder bij redacteur Hedda Sanders van Sijthoff. ‘Een bijzonder aangrijpend en dapper debuut van een nieuw talent, en ook nog eens erg grappig’, zegt Sanders ‘we zijn zeer verheugd.’